Naturundersøgelser ved Blokken 2025

Blokken 47A, 48-60 og Hammerbakken 10

Feltnotat

ARTELIA

Udarbejdet af: MRLU
Kontrolleret af: ETSV, AWJE
Godkendt af: AWJE
Dato: 5. august 2026
Version: 3
Projekt nr.: 1021203

Artelia A/S
Buddingevej 272
DK-2860 Søborg
+45 4457 6000
CVR: 64 04 56 28
www.arteliagroup.dk

Indholdsfortegnelse

1 Indledning 4

2 Baggrund 4

3 Feltregistreringer 2025 6

3.1 Metode 6
3.2 Eksisterende viden 6
3.3 Undersøgelsesområde A 7
3.3.1 Beskrivelse af området 7
3.3.2 Padder og krybdyr 9
3.3.3 Flagermusundersøgelser 11
3.3.4 Andre observationer 12
3.4 Undersøgelsesområde B (matr.nr. 98t) 13
3.4.1 Flagermusundersøgelser 15
3.5 Undersøgelsesområde B (matr.nr. 109bb) 19
3.5.1 Flagermusundersøgelser 23

4 Sammenfatning 26

5 Referencer 26

6 Bilag 27

6.1 Undersøgelsesområde A 27
6.2 Undersøgelsesområde B (matr.nr. 98t) 27
6.3 Undersøgelsesområde B (matr.nr. 109bb) 28

1 Indledning

Rudersdal Kommune har besluttet at udarbejde udkast til Lokalplan Nr. 309 - en ny lokalplan for erhvervs- og forsyningsformål på Blokken i Birkerød, også kaldet *Erhvervsbyen*. Forslaget omfatter bl.a. planlægning for forsyningsanlæg, samtidig med at plangrundlaget for den eksisterende anvendelse af området ajourføres. Parallelt med lokalplanlægningen er der udarbejdet et projekt for et konkret anlæg til fjernvarme samt øvrige tekniske anlæg til forsyning.

Artelia har i den forbindelse gennemført naturundersøgelser i 2025 for at sikre et tilstrækkeligt vidensgrundlag, der kan danne basis for vurdering af lokalplanforslagets og det planlagte projekts mulige konsekvenser for de lokale naturforhold.

2 Baggrund

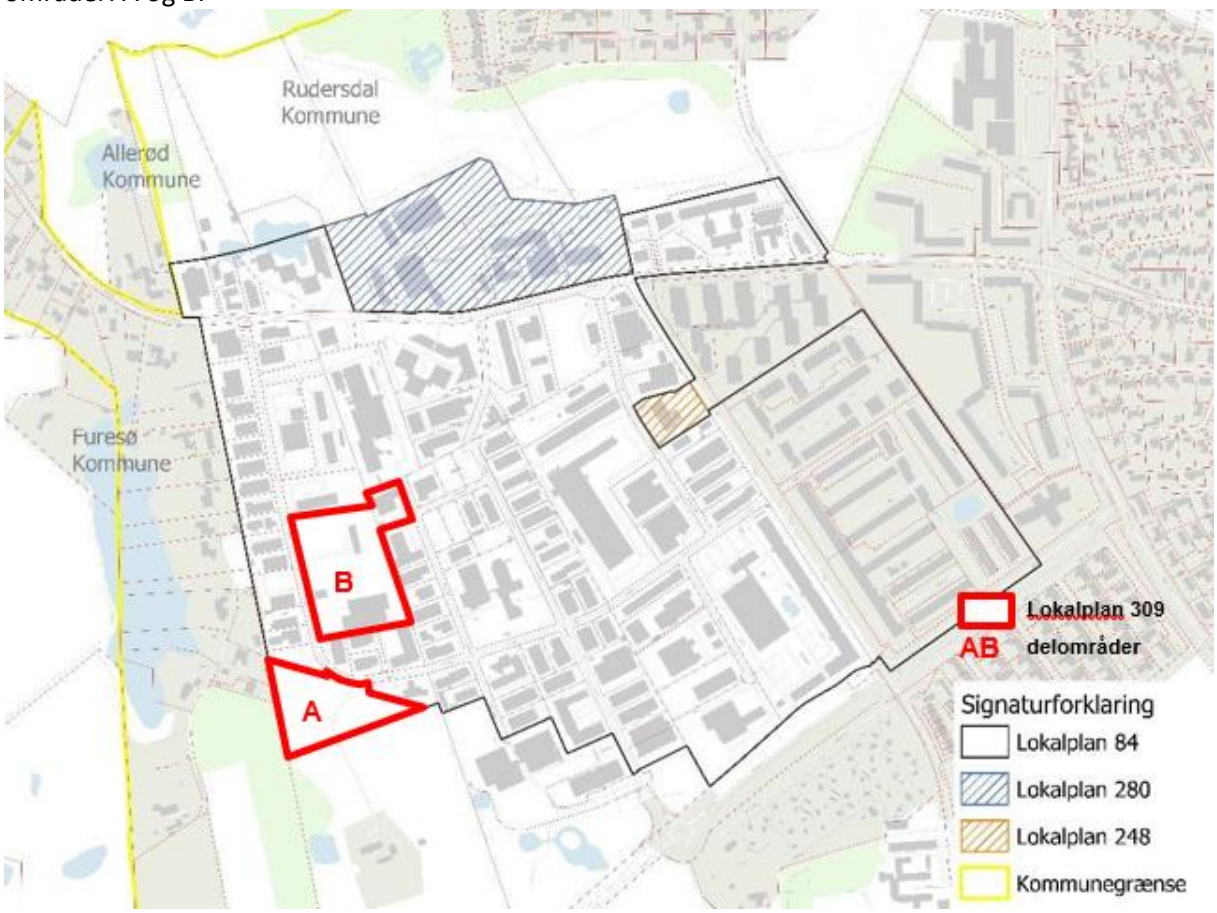
Rudersdal Kommune har behov for nye arealer til forsyningsanlæg, da fjernvarme spiller en central rolle i kommunens klimahandlingsplan og målet om CO_2-neutralitet i 2040. Nationalt og kommunalt er målsætningen en fossilfri varmeforsyning senest i 2035, hvilket kræver udfasning af gasopvarmning og opførelse af lokale produktionsanlæg som supplement til den eksisterende kapacitet.

Kommunalbestyrelsen ønsker derfor at muliggøre placering af forsyningsanlæg i Erhvervsbyen Figur 1, samtidig med at erhvervsaktiviteter fastholdes. I forlængelse heraf er der igangsat en proces med udarbejdelse af en ny lokalplan (Lokalplan nr. 309 for erhvervs- og forsyningsformål på Blokken) samt delvist ophævelse af lokalplan 84 for Erhvervsbyen.

Figur 1 Erhvervsbyen (eksisterende lokalplan nr. 84) i Rudersdal Kommune markeret med en rød signatur. Kilde: Danmarks Arealinformation.

Den nye lokalplan omfatter tre matrikler (matr.nr. 98aø, 98t og 109bb, Birkerød By, Bistrup), der udgør en mindre del af det allerede lokalplanlagte område, og viderefører de væsentligste overordnede principper med justerede anvendelsesmuligheder, herunder specifikt for tekniske anlæg til forsyningsformål.
Det nye lokalplanområde fremgår med rød signatur af oversigtskortet i Figur 2 og er opdelt i to delområder: A og B.

Figur 2 Ny lokalplan nr. 309 afgrænset med rød, signatur, underopdelt i hhv. delområde A og B. Kilde: Kommunens foreløbig lokalplanforslag.

Parallelt med den overordnede planlægning er der udarbejdet mere detaljerede planer for de konkrete anlæg, herunder varmeakkumuleringstanke, teknikbygning og energioptager, som muliggøres i henhold til den nye lokalplan.

Artelia har i den forbindelse – både i relation til udarbejdelsen af lokalplanen og det konkrete projekt, den muliggør – gennemført flagermusundersøgelser i sommeren 2025 i delområde A og B. Derudover er der foretaget supplerende naturundersøgelser i delområde A. Feltundersøgelsernes geografiske udstrækning skal afspejle projektets mulige influenszone og blev konkret fastlagt ud fra projektets udstrækning og karakteren af aktiviteter i såvel anlægs- som driftsfasen. Der er ikke udført undersøgelser uden for planområdets afgrænsning.

Dette notat beskriver udelukkende de anvendte undersøgelsesmetoder og præsenterer resultaterne fra de gennemførte feltundersøgelser. Det indeholder ingen vurderinger af potentielle påvirkninger af beskyttede arter eller naturtyper i henhold til gældende lovgivning eller øvrige forhold vedrørende

naturbeskyttelse, og det omfatter heller ikke beskrivelser af eksisterende naturforhold uden for lokalplanområdet (delområde A og B).

Der henvises til notater vedrørende de potentielle påvirkninger på naturen, herunder beskyttede arter, i relation til forslaget til Lokalplan nr. 309 samt det konkrete projekt inden for de samme områder.

3 Feltregistreringer 2025

Baseret på delområdernes geografiske placering og karakter samt en screening af naturforholdene i 2024[1] har feltundersøgelserne i særlig grad været målrettet flagermus samt padder og deres levesteder.

3.1 Metode

Delområderne, som fremgår af Figur 2, udgør i det følgende undersøgelsesområderne A, B (matr.nr. 98t) og B (matr.nr. 109bb), hvor Artelia i 2025 har gennemført flagermusundersøgelser. I delområde A er der desuden foretaget supplerende naturregistreringer, herunder eftersøgning af paddearter (tudser, frøer og salamandre) samt deres potentielle rastesteder. Sidstnævnte undersøgelser er gennemført på baggrund af en screening af naturforholdene i sensommeren 2024.

Alle feltundersøgelser er tilrettelagt og udført med udgangspunkt i anbefalingerne i *Opdatering af: Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV* [1] [2], den tekniske anvisning vedrørende overvågning af padder [3] samt *Forvaltningsplan for flagermus* [4].

Alle arter af flagermus er omfattet af EU's habitatdirektivets bilag IV, hvilket betyder, at der er forbud mod forstyrrelse af deres yngle- og rasteområder. Direktivet er implementeret i dansk lovgivning og gælder både private og offentlige myndigheder. Beskyttelsen indebærer bl.a. en levestedsbeskyttelse, der har afgørende betydning for lovligheden af planer og projekter. Det er derfor nødvendigt at kunne dokumentere om yngle- og rasteområder for de såkaldte bilag IV-arter påvirkes.

Registrering af flagermuskald blev foretaget med håndholdte flagermusdetektorer af mærket *Wildlife Acoustics Echo Meter Touch 2 PRO* af to observatører ved hver undersøgelse. Under lytningerne blev der løbende skiftet position i området med særligt fokus på bygninger, træbevoksninger og potentielle ledelinjer i perioden fra ca. 30 minutter før solnedgang til 2–3 timer efter solnedgang.

I undersøgelsesområde A blev der desuden opsat tre passive lyttebokse af mærket *AudioMoth*. De var indstillet til at optage flagermuskald i perioden 3.–8. juli og registrerede i tidsrummet fra 30 minutter før solnedgang til 30 minutter efter solopgang.

Lydsekvenser fra registreringerne blev efterfølgende analyseret ved hjælp af *programmerne BatExplorer (Professional)* og *Kaleidoscope Pro.*

3.2 Eksisterende viden

Jf. Arter.dk er der ikke tidligere registreret fund af flagermus eller padder inden for undersøgelsesområderne A, B (matr.nr. 98t) og B (matr.nr. 109bb).

[1] Notat: *Naturscreening – Blokken i Birkerød.* Screening af naturforhold. Udarbejdet af Artelia pr. 05.09.2024.

Inden for en radius af ca. 5 km fra undersøgelsesområderne er der derimod registreret flere flagermusarter: brunflagermus (*Nyctalus noctula*), dværgflagermus (*Pipistrellus pygmaeus*), troldflagermus (*Pipistrellus nathusii*), sydflagermus (*Eptesicus serotinus*), vandflagermus (*Myotis daubentonii*), skimmelflagermus (*Vespertilio murinus*), frynseflagermus (*Myotis nattereri*) og brun langøre (*Plecotus auritus*).

I de nærliggende søer mod syd, vest og nordvest (ca. 1 km fra undersøgelsesområde A) er der desuden registreret skrubtudse (*Bufo bufo*), grøn frø (*Pelophylax esculentus*), spidssnudet frø (*Rana arvalis*), butsnudet frø (*Rana temporaria*) samt stor og lille vandsalamander (*Triturus cristatus* og *Lissotriton vulgaris*).

3.3 Undersøgelsesområde A

I område A (matr.nr. 98aø, Birkerød By, Bistrup) blev der gennemført flagermusundersøgelser samt supplerende naturundersøgelser, herunder eftersøgning af padder og krybdyr.

Områdets afgrænsning fremgår af oversigtskort i Figur 3 nedenfor.

Figur 3 Område A afgrænset med rød signatur. Området gennemskæres af en mindre asfalteret vej og rummer et afværgeanlæg i det sydvestlige hjørne. Ortofoto, forår 2024.

3.3.1 Beskrivelse af området

Undersøgelsesområdet ligger i udkanten af byzonen i et område med let industri og grænser mod syd og sydvest op til marker og skov. På matriklen er der aktuelt et afværgeanlæg med tilhørende adgangsvej for grundvand placeret i den sydvestlige del af grunden.

Udover enkelte oplag af grus- og jordbunker var den øvrige del af arealet ved besigtigelserne ikke i brug, men der slås regelmæssigt stier i den høje græsbevoksning. Hele området var afgrænset af træer og kratbevoksning langs skellene.

Figur 4 Foto taget den 29. juli 2025 fra den vestlige del af området mod det østlige hjørne, med adgangsvejen, der krydser tværs igennem området.

Figur 5 Foto taget den 29. juli 2025 fra det østlige hjørne mod vest, hvor bygningen i baggrunden er afværge-anlægget.

I den vestlige del af området var der ved besigtigelserne henlagt en del bunker med grene og sten, og langs matrikelgrænsen mod vest og sydvest lå der også en del naturligt dødt ved på jorden. Sådanne elementer udgør potentielle rastesteder for bl.a. padder.

Figur 6 Grenbunker og opskåret træstammer i det sydvestlige hjørne.

3.3.2 Padder og krybdyr

Den 10. april, 6. maj og 2. juli blev der foretaget eftersøgning af padder, primært ved de potentielle rastesteder såsom jord- og stenbunker samt under henlagte træstammer og lignende.
Der blev i alt registreret syv adulte individer af skrubtudse ved de to første undersøgelsesgange og en enkelt ved den sidste, samt ét individ af lille vandsalamander samt ét individ af snog. Derudover blev der registreret flere egnede rastesteder for padder.

Figur 7 Fund af lille vandsalamander i det sydvestlige hjørne under dødt ved.

Figur 8 Skrubtudse fundet i den vestlige del af undersøgelsesområdet.

Store dele af området vurderes, i kraft af sin karakter med både lysåbne og mere tilgroede partier samt egnede rastesteder, at kunne fungere som fourageringsområde for padder og krybdyr.
Der blev dog kun registreret forekomst af padder og krybdyr samt rasteområder vest for den tværgående adgangsvej, som fungerer som forbindelse til nabomatriklen mod syd (matr.nr. 99, Birkerød By, Bistrup).

Figur 9 Område A afgrænset med rød signatur. Grønne cirkler markerer områder med fund af skrubtudse, og den blå cirkel markerer området med fund af lille vandsalamander og snog. Ortofoto, forår 2024.

3.3.3 Flagermusundersøgelser

Lytningerne blev foretaget på nætter med gunstige forhold for flagermusaktivitet. Vejrforholdene samt tidspunkterne for solnedgang på de enkelte undersøgelsesdatoer og -perioder var som følger:

- Levestedsvurdering blev gennemført i dagslys i sommeren 2024 samt den 10. april 2025

- Lytning (håndholdt) efter flagermus den 2. juli 2025
  Solnedgang kl. 21.58
  Lytteperiode ca. fra kl. 21:20 – 24:00
  Automatiske lyttebokse (5 nætter) den 3. juli – 8. juli
  Temperatur 24 °C, Vind 1 m/s, 0 -1,5 mm nedbør (Regnvejr fra omkring kl. 23:30)

- Lytning (håndholdt) efter flagermus den 29. juli 2025
  Solnedgang kl. 21.23
  Lytteperiode ca. fra kl. 20:50 – 23:50
  Temperatur 18 °C, Vind 1-3 m/s, 0 mm nedbør

- Lytning (håndholdt) efter flagermus den 21. august 2025
  Solnedgang kl. 20.32
  Lytteperiode ca. fra kl. 20:00 – 22:45
  Temperatur 15 °C, Vind 1-3 m/s, 0-0,2 mm nedbør

Inden for område A blev der ikke observeret flagermusegnede træer. Flagermusegnede træer er blandt andet kendetegnet ved sprækker, løs bark og hulheder, hvor flagermus kan tage ophold i

forbindelse med yngle- eller rasteaktiviteter. Det kan ikke udelukkes, at træer i den tilstødende skovbevoksning på nabomatriklerne mod vest benyttes som rastesteder af flagermus.

Bygningen (afværgeanlægget) fremstod ved undersøgelserne ikke som et egnet yngle- eller rastested, og der blev ved de manuelle lytninger ikke registreret ind- eller udflyvning til bygningen. Der blev heller ikke observeret synlige spor efter flagermus eller identificeret mulige indgangssteder i bygningen.

De i Tabel 1 anførte arter blev registreret inden for undersøgelsesområdet både med håndholdt detektorer og med de stationære lyttebokse.

Tabel 1 Fund og antal af flagermus i område A.

Art	Antal	
Dværgflagermus	Moderat	Der blev primært registreret fouragerende aktivitet i den vestlige del af undersøgelsesområdet, tæt ved afværgeanlægget. Enkelte observationer blev gjort inden for de første 30 minutter efter solnedgang, men aktiviteten var ellers jævnt fordelt over natten frem til solopgang. En vis andel blev set trække ind fra vejen Blokken og industriområdet umiddelbart nord for undersøgelsesområdet.
Brunflagermus	Få - Moderat	Brunflagermus benytter ikke området til fouragering, men fra ca. 30 minutter efter solnedgang blev skovbryn og læhegn mod hhv. syd og vest benyttet i et begrænset til moderat omfang som ledelinje.
Vandflagermus	Enkelte	Et par timer efter solnedgang blev enkelte individer observeret passere langs det sydlige skel og flyve tilbage mod syd og sydvest.
Sydflagermus	Enkelte	Der blev registreret enkelte sydflagermus fouragerende langs det vestlige skovbryn med indflyvning i det nordvestlige hjørne.

I afsnit 6.1 ses et oversigtskort med en overordnet angivelse af de observerede flyveruter, samt en markering af det område, der benyttes til fouragering.

Samlet set viser undersøgelserne ingen tegn på, at de registrerede flagermusarter benytter område A som yngle- eller vinterrastested. Undersøgelserne viste, at dværgflagermus benytter den vestlige del af arealet omkring bygningen til fouragering, mens de fleste øvrige observationer var flygtige og primært vurderes at afspejle gennemflyvning langs skel samt enkelte observationer over området.

3.3.4 Andre observationer

Ved feltundersøgelserne blev der registreret en enkelt orkidé, skov-hullæbe (*Epipactis helleborine*), som er fredet. Der blev ikke observeret andre fredede arter. Orkidéens placering fremgår af oversigtskortet i Figur 10.

Figur 10 Oversigtskort hvor lokaliteten for skov-hullæbe er markeret med grønt.

3.4 Undersøgelsesområde B (matr.nr. 98t)

I område B (matr.nr. 98t, Birkerød By, Bistrup) blev der gennemført flagermusundersøgelser, og områdets afgrænsning fremgår af oversigtskortet i Figur 11 nedenfor.

Figur 11 Område B (matr.nr. 98t) afgrænset med rød signatur. Den nordvestlige del af området anvendes i dag som genbrugsplads med affaldshåndtering, mens den sydvestlige del rummer Rudersdal Kommunes materielgård. Ortofoto, forår 2024.

Undersøgelsesområde B (matr.nr. 98t) fremstår uden nævneværdig naturværdi. Hele området er belagt med asfalt med enkelte mindre løvtræer og buske (monokultur) placeret tværs gennem arealet samt langs matrikelskellene. I det sydvestlige hjørne står et større, ældre løvtræ, og i skellet mod nord findes enkelte ældre træer, bl.a. lærk, med en vis naturmæssig værdi, dog umiddelbart uden synlige hulheder og sprækker.

Nedenstående billeder viser henholdsvis genbrugspladsens arealer (Figur 12 og Figur 13) og kommunens materielgård (Figur 14 og Figur 15).

Figur 12 Foto af genbrugspladsen taget fra det nordlige matrikelskel mod syd.

Figur 13 Foto af genbrugspladsens nordvestlige hjørne, ud mod Blokken.

Figur 14 Foto af oplag af materialer til brug for kommunens drift, taget langs det østlige skel mod nord.

Figur 15 Foto af materielgården set fra indkørslen til området fra Blokken.

3.4.1 Flagermusundersøgelser

Lytningerne blev foretaget på nætter med gunstige forhold for flagermusaktivitet. Vejrforhold og tidspunkter for solnedgang i undersøgelsesperioden var som følger:

- Levestedsvurdering den 22. juni 2025
  Gennemgang af udearealer i dagslys

- Lytning (håndholdt) efter flagermus den 1. august 2025
  Solnedgang kl. 21.17

Lytteperiode ca. fra kl. 20:50 – 23:55
Temperatur 19 °C, Vind 0-1 m/s, 0 mm nedbør

- Lytning (håndholdt) efter flagermus den 6. august 2025
  Solnedgang kl. 21.06
  Lytteperiode ca. fra kl. 20:30 – 23:40
  Temperatur 16 °C, Vind 3 m/s, 0 mm nedbør

- Lytning (håndholdt) efter flagermus den 26. august 2025
  Solnedgang kl. 20.19
  Lytteperiode ca. fra kl. 19:45 – 22:50
  Temperatur 17 °C, Vind 0-1 m/s, 0 mm nedbør

De tre driftsbygninger i område B (matr.nr. 98t), markeret med grøn signatur på oversigtskortet i Figur 16, blev besigtiget udvendigt i dagslys, og der blev foretaget lytninger omkring bygningerne ved alle undersøgelsesgange.

Figur 16 Oversigtskort over område B (matr.nr. 98t) med afgrænsning markeret med rød og bygninger med grøn signatur.

Figur 17 I delområde B (matr.nr. 98t) findes tre driftsbygninger. Ingen af bygningerne vurderes på nuværende tidspunkt at udgøre egnede yngle- eller vinterrastesteder for flagermus. Her ses driftsbygning ud mod Blokken. Bygningen fremstår uisoleret, og der blev ved undersøgelserne ikke observeret ind- eller udflyvning.

Figur 18 Materielgården består af en mindre del med kontorlokaler samt driftsarealer/lager og er primært opført i stålplader. Ved besigtigelserne blev der ikke observeret synlige adgangsmuligheder til bygningen, og størstedelen af den er hverken isoleret eller opvarmet. Der blev heller ikke registreret ind- eller udflyvning under undersøgelserne. Bygningen vurderes derfor ikke at udgøre egnede yngle- eller rastesteder for flagermus.

Figur 19 Driftsbygning på genbrugspladsen. Bygningen fremstår uisoleret og opbygget af stålplader.

Ved ingen af undersøgelsesgangene blev der registreret ind- eller udflyvning i de tre bygninger, og der blev heller ikke observeret synlige spor efter flagermus. Ingen af bygningerne vurderes på nuværende tidspunkt at udgøre egnede yngle- eller rastesteder for flagermus.

Inden for område B (matr.nr. 98t, Birkerød by, Bistrup) blev der ikke observeret flagermusegnede træer, hvor flagermus potentielt kan tage ophold i forbindelse med yngle- eller rasteaktiviteter. Der blev heller ikke registreret ind- eller udflyvning i træerne.

Det kan ikke udelukkes, at enkelte træer umiddelbart nord for det undersøgte område kan benyttes som rastesteder.

Undersøgelsen viste, at trærækken i det nordlige skel i et begrænset omfang blev anvendt som ledelinje, primært af brunflagermus.

Der blev desuden registreret en vis aktivitet langs vejen Blokken samt i retning mod bebyggelserne og træbevoksningen ved søen Julsø, der ligger ca. 200 meter vest for området.

De i Tabel 2 anførte arter blev registreret inden for undersøgelsesområdet; Delområde B (matr.nr. 98t).

Tabel 2 Fund og antal af flagermus i område B (matr.nr. 98t).

Art	Antal	
Dværgflagermus	Få - moderat	I yngleperioden blev der observeret dværgflagermus, som benyttede det nordvestlige hjørne ud mod Blokken til fouragering fra omkring 40 minutter efter solnedgang. De blev set trække tilbage mod vest og antages at have en koloni tættere på søen. I sensommeren blev der registreret en meget begrænset aktivitet, primært gennemflyvning langs det nordlige skel samt enkelte observationer på tværs af området.
Brunflagermus	Enkelte	I yngle- og sensommerperioden blev der observeret brunflagermus i begrænset omfang på gennemflyvning højt over arealet, primært langs det nordlige skel og ud mod Blokken. I yngleperioden blev de første registreret allerede 30 minutter efter solnedgang, dog meget perifert langs det nordlige og vestlige skel.
Sydflagermus	Enkelte	I yngleperioden blev der registreret meget få individer, perifert på gennemflyvning langs skel.
Skimmelflagermus	Enkelte	I sensommeren blev der kortvarigt observeret enkelte skimmelflagermus i det sydøstlige hjørne omkring to timer efter solnedgang, muligvis i forbindelse med fødesøgning.

I afsnit 6.2 ses et oversigtskort med en overordnet angivelse af de observerede flyveruter samt en markering af de områder, der i begrænset omfang benyttes til fouragering.

Observationerne tyder ikke på, at de registrerede flagermusarter på nuværende tidspunkt benytter område B (matr.nr. 98t) som yngle- eller vinterrastested. I yngleperioden benyttede enkelte dværgflagermus det nordvestlige hjørne til kortvarig fouragering, mens de øvrige observationer viser, at området overordnet set kun blev anvendt perifert til gennemflyvning. Trærækken i det nordlige skel blev i begrænset omfang benyttet som ledelinje.

Det antages, at flere individer benytter træbevoksningen og søen mod syd og vest som fourageringsområder, og at de store træer i det område potentielt kan fungere som ynglelokalitet for arter som brunflagermus.

3.5 Undersøgelsesområde B (matr.nr. 109bb)

I område B (matr.nr. 109bb, Birkerød By, Bistrup) blev der gennemført flagermusundersøgelser, og områdets afgrænsning fremgår af oversigtskortet i Figur 20.

Figur 20 Område B (matr.nr. 109bb) afgrænset med rød signatur. Norfors Varmecentral. Ortofoto, forår 2024.

Undersøgelsesområde B (matr.nr. 109bb) består primært af en større sammenhængende bygningsmasse, som bl.a. anvendes som varmecentral. Bygningen og taget fremstår flere steder i dårlig stand med potentielle indflyvningsmuligheder under taget og langs muren, som steder når flere meters højde. Bygningen er synligt isoleret under taget samt omkring vinduer og dele af murværket. Der er sænket loft i stort set alle rum og haller, og bygningen er opvarmet året rundt som følge af dens funktion. Udearealet omkring bygningen er overvejende belagt med asfalt, bortset fra bagsiden mod nord og arealet ud mod Hammerbakken mod vest, hvor der er etableret græs. I det sydvestlige hjørne ligger et par lave, utætte skure.

Området er afgrænset af hegn og murværk samt beplantning bestående af buske og enkelte mindre træer. I det nordvestlige hjørne af matriklen står et enkelt mindre dødt hyldetræ med et par lavtsiddende hulheder, som ikke vurderes egnede for flagermus, mens der på nabomatriklen mod nord findes flere større løvtræer, som potentielt kan være egnede for flagermus.

Nedenfor ses fotografier af bl.a. tagkanten udvendigt samt af de indvendige arealer.

Figur 21 Foto af sydvendt bygningsfacade.

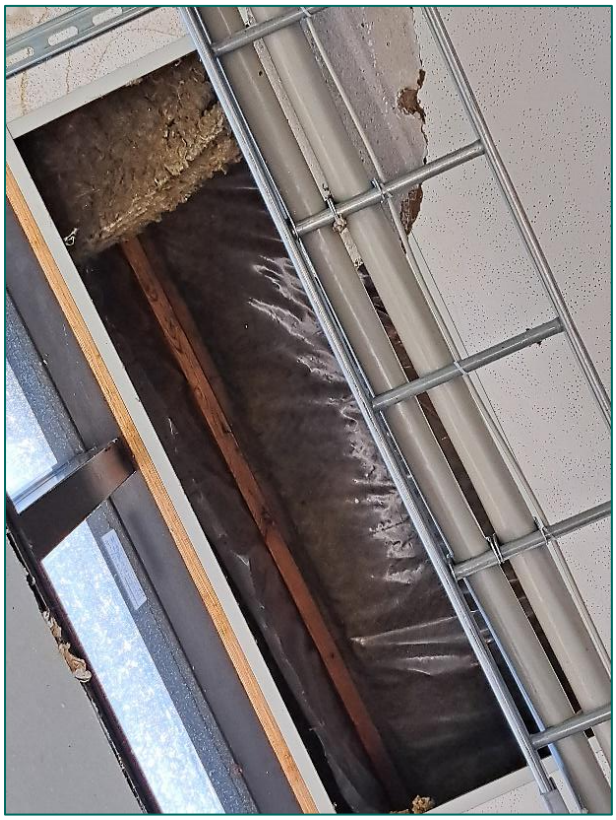
Figur 22 Foto af tagudhæng med direkte adgang til tagkonstruktion og hulrum over loftet.

Figur 23 Foto af hjørnekonstruktion i bygningen med isolering omkring vinduer og sænket loft.

Figur 24 Foto af loftet i bygningen.

Figur 25 Foto af loftet i bygningen med synlig loftkonstruktion, isolering og hulrum.

3.5.1 Flagermusundersøgelser

Lytningerne blev foretaget på nætter med gunstige forhold for flagermusaktivitet. Vejrforhold og tidspunkter for solnedgang i undersøgelsesperioden var som følger:

- Levestedsvurdering den 18. juni 2025
  Gennemgang af alle bygninger og udearealer i dagslys

- Lytning (håndholdt) efter flagermus den 31. juli 2025
  Solnedgang kl. 21.19
  Lytteperiode ca. fra kl. 20:50 – 23:50
  Temperatur 17 °C, Vind 1-2 m/s, 0 mm nedbør

- Lytning (håndholdt) efter flagermus den 5. august 2025
  Solnedgang kl. 21.08
  Lytteperiode ca. fra kl. 20:40 – 23:50
  Temperatur 15 °C, Vind 2 m/s, 0 mm nedbør

- Lytning (håndholdt) efter flagermus den 25. august 2025
  Solnedgang kl. 20.22
  Lytteperiode ca. fra kl. 19:50 – 22:50
  Temperatur 17 °C, Vind 1-2 m/s, 0 mm nedbør

Ved gennemgangen af bygningen blev der observeret ekskrementer fra flagermus. Oversigtskortet i Figur 26 viser med en rød ring de steder, hvor ekskrementerne blev fundet, både på bygningens inderside og yderside.

Figur 26 Delområde B (matr.nr. 109bb) med varmecentralen. Den røde markering angiver de steder på bygningen, hvor der blev observeret ekskrementer fra flagermus, både på indersiden og ydersiden.

Figur 27 Foto af ekskrementer inde i bygningen. Forekom flere steder hængende i hjørner og på vægge i et par meters højde.

Figur 28 Foto af ekskrementer i et indgangshul på den sydvendte facade (jf. oversigtskort i Figur 26).

De i Tabel 3 anførte arter blev registreret inden for undersøgelsesområdet.

Tabel 3 Fund og antal af flagermus i område B (matr.nr. 109bb).

Art	Antal	
Dværgflagermus	Få	De første observationer blev gjort ca. 30–50 minutter efter solnedgang. Enkelte individer trak langs skellet ud mod Hammerbakken, mens andre var på gennemflyvning mod trærækken nord for område B (matr.nr. 98t). I sensommerperioden blev der desuden kortvarigt observeret en enkelt dværgflagermus fouragere i området. Samlet set blev der registreret meget begrænset aktivitet i område B (matr.nr. 109bb).
Brunflagermus	Få	Enkelte brunflagermus blev registreret perifert på gennemflyvning højt over arealet. De første observationer indtraf sent i forhold til, at brunflagermus normalt flyver tidligt.
Sydflagermus	Enkelte	Enkelte observationer meget perifert ud mod Hammerbakken, muligvis trækkende langs vejen.

I afsnit 6.3 ses et oversigtskort med en overordnet angivelse af de observerede flyveruter samt en markering af det område, hvor der blev registreret en enkelt fouragerende flagermus.

I bygningen på delområde B (matr.nr. 109bb) blev der enkelte steder (se Figur 26) observeret spor efter flagermus (ekskrementer). Lytteundersøgelserne viste dog ingen tegn på tilstedeværelse i bygningen, og der blev ikke registreret ind- eller udflyvning. I området blev der kun registreret meget begrænset flagermusaktivitet, primært fra dværg- og brunflagermus. Ved sensommerlytningen blev der desuden observeret en enkelt dværgflagermus, som kortvarigt fouragerede på området.

4 Sammenfatning

Feltundersøgelserne i 2025 omfattede registrering af flagermus i delområderne A og B samt supplerende naturregistreringer i delområde A.

I delområde A blev der registreret padder (skrubtudse og lille vandsalamander) samt et enkelt fund af snog, men ingen egnede ynglesteder for padder inden for selve delområdet. For flagermus blev der især registreret dværgflagermus, som primært fouragerede i den vestlige del af matriklen omkring bygningen (afværgeanlægget). Der blev ikke registreret ind- eller udflyvning i bygningen eller i træerne inden for delområde A.

Det kan ikke udelukkes, at enkelte træer i den tilstødende skovbevoksning på nabomatriklen mod vest lejlighedsvis benyttes som rastesteder for flagermus.

I delområde B (matr. 98t) var flagermusaktiviteten meget begrænset og primært knyttet til gennemflyvning. Trærækken i det nordlige skel blev i et vist omfang benyttet som ledelinje, og der blev registreret kortvarig fouragering i det nordvestlige hjørne. Området fremstår dog overordnet uden nævneværdig naturværdi.

I delområde B (matr. 109bb) blev der observeret spor af flagermus i form af ekskrementer i bygningen, men uden tegn på aktuel tilstedeværelse eller registrering af ind- og udflyvning. Aktiviteten i området var lav og bestod hovedsageligt af flygtige observationer af dværg- og brunflagermus.

Samlet set vurderes undersøgelsesområderne at have begrænset betydning for flagermus. Resultaterne viser, at ingen af de registrerede flagermusarter aktuelt benytter bygninger eller træer inden for delområderne som yngle- eller rastesteder. Aktiviteten var generelt begrænset og bestod primært af gennemflyvning samt kortvarig fouragering. De registrerede aktiviteter indikerer, at områderne i et vist omfang benyttes som fourageringsområder af dværgflagermus, og at de træbevoksede skel fungerer som ledelinjer for enkelte flagermusarter.

5 Referencer

[1] C. Kjær, L. C. Adrados, M. Boel, L. Briggs, P. K. Christensen, N. Damm, J. Frisenvænge, K. Fog, R. R. Hansen, M. Hesselsøe, R. M. Mortensen, P. Ravn, S. Stosiek, M. Strandberg, O. R. Therkildsen og P. Wiberg-Larsen, »Opdatering af: Håndbog om dyrearter på Habitatdirektivets Bilag IV, Del 1,« Aarhus Universitet, DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, 2023.

[2] M. Elmeros, E. T. Fjerholt, J. D. Møller, H. J. Baagøe, J. Bladt og C. Kjær, »Opdatering af: Håndbog om dyrearter på Habitatdirektivets bilag IV. Del 2 - Odder og flagermus,« Aarhus Universitet, DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, 2024.

[3] Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, Overvågning af padder. Teknisk anvisning til ekstensiv overvågning nr. A17. Version 2, 2018.

[4] Naturstyrelsen, Miljøministeriet , Forvaltningsplan for flagermus, 2013.

6 Bilag

De observerede flyveruter for undersøgelsesområde A og B.

6.1 Undersøgelsesområde A

Figur 29 Delområde A. Matrikelskel er angivet med rød signatur. Grønne linjer angiver enkelte trækkende flagermus, mens blå linjer markerer områder med flere fouragerende dværgflagermus.

6.2 Undersøgelsesområde B (matr.nr. 98t)

Figur 30 Delområde B (matr.nr. 98t). Matrikelskel er angivet med rød signatur. Grønne linjer markerer ledelinjer markeret for enkelte trækkende flagermus, mens blå linjer angiver områder med enkelte fouragerende flagermus.

6.3 Undersøgelsesområde B (matr.nr. 109bb)

Figur 31 Delområde B (matr.nr. 109bb). Matrikelskel er angivet med rød signatur. Grønne linjer markerer ledelinjer for enkelte trækkende flagermus mens blå linje angiver området med en enkelt fouragerende dværgflagermus.